

BOUG ŽIVI

MATERE

STR. 4

OBNAVLANJE

KULTURNEGA

DAUMA

V SAKALOVCAJ

STR. 6

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 4. maja 2006 ☼ Leto XVI, št. 18

PRIMORSKI VEČER V PORABJI

Nagnauk ešče vejndrik nigdar nej bilau telko Primorcov v Porabji kak 21. apriliša. Iz Kobarida so bili gostje Slovenske zveze člani Kulturno-umetniškoga društva Simon Gregorčič, iz Ajdovščine pa člani pevskega zbora Primorje. Programa se je udeležil generalni konzul R Slovenije v Monoštru, Marko Sotlar tō.

Letošnje leto je na Primorskem Gregorčičevo leto, letos se po Sloveniji spominjajo 100. obletnice smrti velkoga primorskega pesnika Simona Gregorčiča. Zatok je društvo iz Kobarida, stero nosi njegvo ime, pripravilo projekt *Gregorčičevi dnevi*, steroga je notpokazalo v več mestaj v Prekmurji pa v Prlekiji. Tak so mislili, ka če do že na tom konci Slovenije, zakoj nej bi prišli v Porabje tō. »Ni naključje, da smo se odločili predstaviti pesniško vsebino našega rojaka na skrajnem severu in zahodu Slovenije, slovenskega etničnega prostora,« so napisali nosilci projekta. Tak so mislili, ka oni živejo ranč tak na raubi rosaga ka porabski Slovenci, oni so se prejk stauletja ranč tak mogli boriti pa se trūditī, ka bi Slovenci ostali, ka bi svojo materno rejč leko ohranili, kak Slovenci v Prekmurji pa Porabji. Na nji so pritiskali Italijani, na Slovence med Mūro pa Rabo pa Madžari. Pri tom njim je dosta pomago dūhovnik-pesnik Simon Gregorčič, steroga pesmi je lūstvo tak rado melo, ka ji je za svoje vzelo, za en čas se je spoj nej vedlo, ka ji je on napiso, tak so se spejvali kak narodne pesmi.

Oktet Simon Gregorčič iz Kobarida je zapel pod vodstvom Metoda Bajta

Mešani pevski zbor Primorje iz Ajdovščine je ob nastopu v Monoštru zapel tudi v škanznu v Szombathelyu

Življenje pa pesmi Simona Gregorčiča je publika leko spoznala s pomočjav filma, oktet Simona Gregorčiča je spejvo pesnikove uglasbene pesmi, mladi študetje so pa zašpilali prizore, iz steri smo leko zvedli, kak se različne generacije (nona-stara mati, sin, vnuk) spominajo pesnika ali kak gnešnja mladina gleda na njega. Film je pokazo kraje, gde je živo in služo kak pop, če rejsan je dūhovnik grato samo zato, ka ga je za tau prosila njegva mati. Zavolo razdvojenosti med popovsko službo pa njegovimi željami je dosta trpo. Zalūbo se je v mlado leranco, ka so njegvi prejdnji nej odobravalī, zatok so ma najšli drugo službo, drugo faro. O tom dūševnom trpljenji piše v več pesmaj (*Izgubljeni cvet, Človeka nikar*). Njegva najbolje znana pesem guči o Soči (Isonzo), lejpoj zelenoj in bistroj reki, stera v njegvi vizizaj grata od krvi redeča. In če rejsan je on leta 1906 mrau, v tej pesmi tak piše kak če bi naprej vido, ka de se v prvaj svetovnoj bojni godilo na soški fronti (isonzoi front), kelko pa kelko mladi lidi tam smrt strpi. Ta pesem se je čūla na filmi pa se je spejvala tō. Dobro pripravleni projekt de šaularom gvūšno pomago te, gda do se včūli pri vōri slovenščine o Simonu Gregorčiču.

Primorski večer se je končo z nastopom pevskega zbora *Primorje* iz Ajdovščine, steri je s svojim zbranim, lejpoj spejvanjom navdušo gledalce, steri so te bili najbolje veseli, gda sta naprej prišli dve harmoniki pa so leko vsi vkūper (nastopajoči pa gledalci) popejvali.

M. Sukič

PO ŠTIRIH ŠTEVILKAH – ISKANJE POTI DO ENAKE RAVNI, KOT SO JO IMELE PREDHODNICE

Pred dvema letoma je izšla zadnja številka Rodne grude, najstarejše revije, namenjene predvsem izseljencem, ker naj bi vlogo informiranja za zdomce, Slovence na začasnem delu v Evropi opravljala Naša Slovenija. Rodna gruda in Naša Slovenija sta postajali iz leta v leto bolj podobni druga drugi, nagovarjati sta začeli iste bralce, svoje je prispevalo tudi pomanjkanje denarja in maja 2004 je izšla prva skupna revija Slovenija.

svet. Odgovorna urednica Vida Gorjup Posinkovič je v uvodniku prve številke napisala: »Cilj revije namreč ni zgolj informiranje, temveč predvsem povezovanje naših ljudi v svetu, preseganje starih zamer in ran, iskanje poti do mladih generacij in odpiranje medijskega prostora za cel kalejdoskop različnih stališč, misli in pogledov, ki odsevajo živahnost duha.«

Slovenijo.svet so na pot pospremili tudi ugledni slovenski politiki in cerkveni dostojanstveniki. Zunajni minister Dimitrij Rupel: »Izid prve številke je bil namenoma načrtovan v mesecu, v katerem je naša država tudi formalno vstopila v evropsko družino narodov ...

Upam in verjamem, da bo revija Slovenija.svet postala stičišče, dejavnik srečevanja in sodelovanja, predvsem pa si želim, da bi se v njej našle tudi mlajše generacije rojakov na tujem.« Sedanji ljubljanski nadškof, tedaj tudi vodja pastore Slovencev po svetu Alojz Uran: »Z veseljem sem sprejel ponudbo za sode-

lovanje v novi reviji Slovenija.svet. Zasnova revije je namreč utemeljena v povezavi vseh društev in katoliških misij po svetu. Zgodovinski oris delovanja slovenske katoliške Cerkve med izseljenci vsebuje trojni vidik: tezo, antitezo in sintezo.«

Čemu tolikšna pozornost stališčem ob izidu revije, ki je s koncem lanskega leta »ugasnila«, z njo je šlo v pozabo več kot petdesetletno poslanstvo Rodne grude, nastala je Moja

cer opazen trud sodelavcev, da bi natisnili vsebinsko in oblikovno vsečno revijo. Prve štiri številke so premalo, da bi lahko ocenjevali revijo s kritičnim pristopom, kajti vsak – pisani ali drugi – medij zahteva določen čas, da se približa ciljem, ki si jih zastavi. Urednica Moje Slovenije Karolina Vrtačnik je v besedah bralcem, rojakom po svetu povedala: »Želeli smo si, da bi lahko prebiralci revijo, ki bo v vas vzbudila tople spomine na domovino in ki

Slovenija, osrednja revija za Slovence zunaj meja domovine, ki jo podarja Republika Slovenija in je darilo domovine rojakom po svetu. Navedki zato, ker je bila Slovenija.svet dostojna naslednica Rodne grude, tako po vsebinski zasnovi kot grafični podobi. Tega za zdaj za Mojo Slovenijo (Še) ne moremo reči, čeprav je si-

vam bo hkrati pomagala, da bodo vaše odločitve, vezane na Slovenijo, lažje in pravilnejše.«

Sekretar za Slovence v zamejstvu in po svetu Zorko Pelikan je v poslanico tudi napisal: »Dosedanje dobre izkušnje sodelovanja med Slovenijo in Slovenci v zamejstvu in po svetu želimo seveda ohrani-

Revija pevskih zborov v Murski Soboti

V soboto, 22. aprila, se je v soboški kinodvorani zbralo 9 pevskih zborov, štiri so prišli na ocenjevanje. Med njimi je bil MePZ Avgust Pavel z Gornjega Senika to. Bili so moški, ženski, mladinski zbori pa vokalne skupine.

Te den je ne samo toplo sonce sijalo v enej, nego srca pevcev so to z nikšo vekšo energijo delala. Gđa žirija ocenjuje, se mora zbor dobro pripraviti na takši nastop, ker tam tou to ocenijo, kak izgovarjaš besede, kak se slišijo glasovi, vse vidijo in čujejo. Redne vaje in delo se tu pokažejo.

Za MePZ A. Pavel so povedali, da bodo po pošti poslali oceno. Gđa so šle pevke zbora prek po parki, jih je srečala ena starejša gospa Sobočanka. Ta gospa je duga lejta na kulturnom področju delala. Stavila je zborovodjo Marijo Trifus in ji čestitala za bogati repertoar, šteroga je zapojevo mešani zbor. Den je to lejpi biu, sunce toplo sijalo in ta gospa je dala pevcom za naprej še vekšo korajžo za petje.

Vera Gašpar

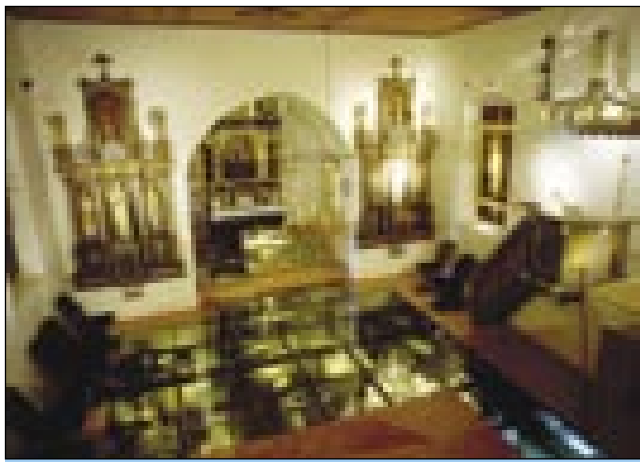
ti, hkrati pa želimo skupaj z Vami iskati in graditi nove, današnjemu času in znanju primerne oblike delovanja.« Tema meseca prve številke Moje Slovenije je bila Študij v Sloveniji, pravni nasvet je bil namenjen Dedovanju nepremičnin, objavljen je bil pogovor z dr. Borisom Pleskovičem, predsednikom Svetovnega slovenskega kongresa, predstavili so finančnega ministra Andreja Bajuka, slovensko hišo v Bruslju. Iz zamejstva je bila na kratko predstavljena Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, objavili so tudi pogovor z ravnokar »odhajajočim« državnim sekretarjem za Slovence v zamejstvu in po svetu Francem Pukšičem in še nekaj prispevkov, tudi za mladino oziroma mlajše bralce. V drugi številki je bil predstavljen Janez Kramberger, predsednik komisije državnega zbora za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, tema meseca pa je bila o vrednostnih papirjih. Vinko Ošlak je napisal aktualni komentar Pravna država in krajevni napisi na avstrijskem Koroškem. V drugi številki smo brali tudi pogovor s Sergijem Pelhanom, predsednikom Slovenske izseljenske matice, predstavljena sta bila predsednik države Janez Drnov-

šek in v rubriki Veliki Slovenci psiholog Anton Trstenjak. V tretji številki je predstavljen novi slovenski kardinal Franc Rode, o društvu Slovenija v svetu govori predsednik Boštjan Kocmur, lepše čase Slovcem v zamejstvu in po svetu v intervjuju napoveduje predsednik državnega zbora France Cukjati. Slovenska izseljenska matica sporoča, da bo 50. srečanje v moji deželi 2. julija v Bohinju. Med velike Slovence je tokrat uvrščen Simon Gregorčič, goriški slavček. Na dveh straneh so v besedi in sliki predstavljeni Slovenci v Porabju na Madžarskem. V najnovejši številki piše Moja Slovenija tudi o magistrski nalogi višje svetovalke za šolstvo Slovencev v Porabju Valerije Perger: Položaj in vloga slovenskega jezika v narodnostni šoli v Porabju: sociolingvistična presoja porabskega modela manjšinskega izobraževanja. Slovenska akademija znanosti in umetnosti je Valeriji Perger za magistrsko delo podelila prvo nagrado na temo Slovenci v zamejstvu in po svetu. Natečaj je lani razpisal Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, nagrajena pa so bila tri dela s področja zamejstva in tri dela s področja izseljenstva.

eR

KOROŠKI POKRAJINSKI MUZEJ

Koroški pokrajinski muzej ma svoj sedež v centri varaša Slovenj Gradec na Koroškem. Ustanovljeni je bio 1951. lejta. Trno pomembnivi sestavini muzejskoga dela sta turistična dejavnost in promocija naravne in kulturne erbijje.

Cerkev sv. Jurija v Legnu

V muzeji leko vidite več zbirk, ništerne ranijo v depoji, ništerne pa si leko obiskovalec pogledne v samom muzeji ali pa na drugoj lokaciji, štera je to last samoga muzeja.

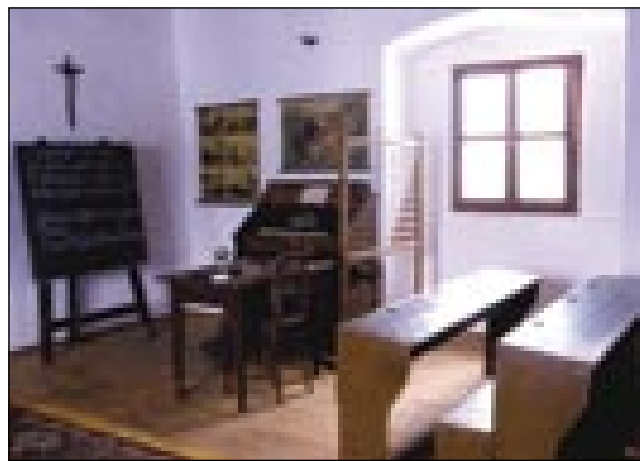
Prodnikova zbirka etnološki predmetov je iz 19. in 20. stoletja. Zbrani so v Mežiški dolini, najbolje znane pa so škrinje, stoli, vse fele šker, glineni in porcelanasti talejri pa sklejce. To vse ranijo v depoji. Najbole znana ženska na Koroškem iz indašnjij časov je bila dr. Ljuba Prenner, o šteroj so napravili razstavo v muzeji, njene predmete pa gnes ranijo v depoji. Lidge jo najbolje poznajo po tom, ka je vövidla kak moški. Kak pripadnica Osvobodilne fronte med 2. svetovnov bojnov je rešüvala Slovence iz italijanskij zaporov in taborišč, zavolotoga je bila sama tö trikrat zaprejta. Bila je flajsen fiškališ, pa napisala je romane tö.

Koroški radio Slovenj Gradec je ob 30. letnici delovanja podaro muzeji indašnjo tehnično opremo, pa gramofonske plošče in magnetofonske trake, štere ranijo v depoji muzeja. V Čarfovi zbirki ranijo 298 falatov panjskij končnic, to

so poslikani panji za fčele. Najbole stara je iz leta 1769, zadja pa iz leta 1977. Vse so poslikane, največ z nabožnov tematikov z motivi iz nove in stare zaveze.

V arheološkom depoji ranijo trno stare predmete iz različnij

arheološki obdobj: prazgodovine, antike in srednjoga veka. Kak se je razvijo kolesarski šport v Mislinjski dolini, leko vidimo v Cajnkovi zbirki o zgodovini športa; vse fele priznanj, kejpov, pokalov, medalj in diplom rani ta zbirka.

Razred na razstavi Slomšek v Vuzenici

V zbirki novejše zgodovine ranijo 2000 falatov od orožja (fegyver), bojne opreme, uniforme, značke ... vse iz časa narodnoosvobodilne bojne. Vön iz muzeja, v pohorskom lejsi, pa si leko ogledate Paučkovo bolnico. Barbejr dr. Ivan Kovač Paučko je lejta 1944 s pomočjov domanjih lidi napravu 6 malih lesenih hiž, v šterij se je vračilo prejk 300

betežnih partizanov eške vküper z drugimi sodaki. Nemška soldačija nikdar nej našla špitale v lejsi.

V centri varaša stoji Sokličov muzej, šteri je primer zakladne hiže – muzeja, šteri so nastajali od 16. stoletja dale. Jakob Soklič, župnik v varaši, je muzejske falate postavu v hižo in živeo med njimi. Takša zbirka je rejdkost v slavskom in širšom prostori.

Najbole znana, zanimiva in obiskana točka pa je cerkev sv. Jurija na Legni, v vesnici vön iz varaša. Rano srednjeveška cerkev s staroslovanskimi grobovi spada med najbolje stare objekte na oglejskom misijonskom področji. Najbole je znana po tom, ka ma kla iz glažojne in skozi glažojne, po šteromj odite s šlaplini, nej s črejavli, vidite grobove. Odite po gležojni, spodkar pa vidite grobove, na takši način cerkev gnesden nüdi obiskovalcom pristen stik z zgodovino. Cerkev zaznamüvle kulturni spomenik najvišišje stopnje na državnom nivouji.

Vse to te leko vidli, samo v Koroški pokrajinski muzej v Slovenj Gradec trbej pozvati, ka si zgučite, za den pa vöro obiska. Šlapline, s šterimi te ojdli po glažojni, pa dobite v cerkvi, ka nete meli brige.

Jelka Pšajd
Foto: Koroški pokrajinski muzej

Srečanje cerkvenih pevskih zborov obmejnih župnij pri Gradu

23. aprila, na nedelo božjoga usmiljenja, se je zbralo 12 zborov v cerkvi Marije Vnebovzete pri Gradu. Domači župnik Štefan Kühar so vse navzoče lepo pozdravili. Osem cerkveni pevski zborov, trgé mlašeči zbori in eden posvetni (MePZ A. Pavel z Gorenjega Senika) je zaspejvalo. Vsak zbor je dve pesmi spejvo, edno vüzemsko in edno evharistično.

Otroški pevski zbor seničke cerkve deluje pod imenom Sončnica

Deca so vsigdar živahna, tak je pri spejvanji tö, se znajo veseliti. Vidlo se je na njini obrazaj, ka spoj nemajo treme. Prvič je nastopila deca z Gorenjega Senika, mlajši od 2. do 4. razreda, zborček Sončnica. Gospod župnik Ferenc Merkli so je lepo navčili. Veliki aplavz so dobili. Vej so si ga zaslužili, ker so oni eške mali, ali rejsan so se dobro navčili te pesmi. Ravno tak dobra je bila deca od Grada pa že malo vekši šolarji s Pertoče.

Vsi pevski zbori že duga leta vküper sodelujejo na belo nedelo, leto za letom se vsigdar v drugoj cerkvi srečajo. Lansko leto je bilo srečanje prvič pri nas na Gorenjem Seniki.

MePZ Avgust Pavel

Na konci so se vsem pevcom, pevkam gospod župnik lepo zahvalili za bogati program. Kak vsakšo leto na konci je skupna pesem bila Jezuš naš je stal od smrti. Letos so prosili, da naj skupno v toj lejpoj romarskoj cerkvi spejvamo Marija skoz življenje, ka so dobili v Murski Soboti novo škofijo in prosili smo Marijino pomoč. Cerkev je donela od vnogo pevcev. Starejši so pa od veselja jokali, gda se je ta lepa, najlepša Marijina pesem zapela.

Vera Gašpar; Foto: Gy. Bajzek

OD SLOVENIJE...

Rupel v Aziji

Zunanji minister Dimitrij Rupel se je v Bangkoku udeležil konference azijskih partnerjev Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) o izzivih globalne varnosti z naslovom Od revščine do pandemije. Slovenija letos v okviru sodelovanja v trojki OVSE predseduje kontaktni skupini azijskih partnerjev OVSE in konferenca v Bangkoku je predstavljala ključni dogodek v okviru tega predsedovanja. Ob robu konference se je Rupel sešel tudi s tajskim kolegom Kantathijem Suphamongkhonom; pogovarjala sta se predvsem o krepitvi dvostranskega sodelovanja na političnem in gospodarskem področju. Na Tajsko je Rupel odpotoval iz Indonezije, kjer se je mudil na uradnem obisku. Šlo je za prvi uradni obisk kakega slovenskega zunanjega ministra v tej državi, Rupel pa se je sestel z indonezijskim kolegom Hassanom Wirayudo in indonezijskim ministrom za znanost in tehnologijo Kusmayantom Kadimanom.

Študenti in dijaki s shodom do dialoga z vlado

Študenti in dijaki so z množičnim protestnim shodom z naslovom Črna sreda na Kongresnem trgu v Ljubljani opozorili na svoj socialni položaj, ki se bo po njihovem mnenju glede na predlog gospodarskih in socialnih reform le še poslabšal. Študentska organizacija Slovenije je že konec marca predsedniku vlade Janezu Janši poslala pismo s 13 zahtevami. Zahtevajo študij brez šolnin za študente, ki niso zaposleni, sprejem sistemskega zakona o štipendiranju in 20.000 novih štipendij, ohranitev študentskega dela, višje subvencije za prehrano, dosledno uresničevanje bolonjske reforme, 5.000 novih študentskih postelj, ureditev položaja študentskih družin in invalidov, zaposlitev pol leta po diplomu, ohranitev posebne davčne olajšave, kakovostnejše visoko šolstvo z ustanovitvijo neodvisne javne agencije za kakovost, brezplačni javni prevoz, več sredstev za visoko šolstvo in izboljšanje zdravstvene oskrbe.

BOUG ŽIVI MATERE!

Lübezen je kak sunce med zvezdami, štera s svojo čisto učo i nesebičnostjov presvejti vse one ino prežive tüdi smrt. Materinska lübezen ne čaka proutiusluge, ranč tak, kak je ne čakajo žarki sunca, šteri z neba doli svejtijo na nas. Tou je pouleg žitka največji dar, šteroga smo dobili od svoje matere. Približava se den, gda eta velka lübezen najde odmev (visszhangra talál) v naših srcaj, pa se na pout spravimo ino obiščemo svoje matere, ka bi se njim zahvalili za tou, ka nas lübijjo, ka nam davajo düševno ino telovno podporo, je obinemo ino njim prejkdamo rouže lübezni.

Na te den pozdravlamobodouče matere, vu tejlilüsterih pouleg svojegasrca bibe že tüdi edno malo srce, i štere vezdajpreživejo najlepši, vüpanja i čakanja pun tao svojega žitka. Ar žmetno čakajo den, gda svoje malo dejte leko na rokaj držijo ino ga k sebi stisnejo.

Pozdravlamomateremalih otrok, štere bole čuvajoj svoje dejte kak zenico svojega očesa, ga včijo izgovarjati prverejči, njim s svojo rokounüdi djo gvüšno podporo, gda se včijo delati prvestopaje.

Pozdravlamomateres, štere so že gorzranile svoje otroke, šteri že v višišo šoulo ali na univerzo odijo ali se ranč zdaj pripravljajok nastavljanisvoje lastne familije. Kak koli velki naj bi bili, doma pri svojoj materi vsigdar najdejo pomouč ino obrambo, gda koli bi jo nücali. Mogouče je ranč te cajt najbolje težki za matere, ar morajopdistiti svoje otroke, pistiti je odhajati. Te, gda so je navčile, kak se človek znajde v žitki, gda so je navčile, kak leko gvüšno prejk ceste idejo, njim morajopistiti rokou. Pouleg toga se pa boji jonzanjé, ali najdejo svoje mesto ali so že zadosta odraščeni

za samostojni žitek. Ali te den je za edno malo časa palik leko obinejo, kak prvle, zna biti, ka nej samo svoje dejte, nego tüdi dejte svojega deteta. Lepou je znouvič vküper biti, se spominati lejpi, zdavnaj minouli časov. Malo jih leko cartajo, jim sküjajjo dober obed, te jih pa morajopistiti, naj nadaljujejo svojo pout, ar je tou red žitka.

stolom čaka k obedu ali k večerji, ka je red v rami, ka je pripravljena čista srajca, ka ma vsakši pripravleno güžino. Za vse kotrige familije je tou normalno, ranč tak, kak je za mater normalno, ka ona tou vse mora včiniti, brezi toga, ka bi se toužila, kak je trüdna. Dostakrat je celou potisnjena v ozadje za ranč dežurno žensko idealo, za mlado, tenko,

pri tom njena zasluga preveč velka s tem, ka njemi ogvüša pogoje za brezskrbno delo. Ka je pa njeno plačilo za tou? Veselje ino zadovolstvo, štero se odraža na obrazi njenoga moža, njenoga deteta.

Trnok dosta energije majo matere, vsigdar najmenje telko, kelko nücajo, ar so one nej samo matere, nego ob ednom tüdi gospodinje, žene ino uslužbenke. Vsigdar so pripravlene nüditi pomouč, lübezen, verostüjejo pri našoj posteli, gda smo betežni, nam davajotelovno ino düševno hrano. Ali ednouk tüdi one opešajjo. Sfali njim mouč, pomali slabi njina izžarevana energija, ar malo počivajjo, svejčjo žitka žgejo na obej koncaj. Gda njim dokončno sfali moči, je pistimo oditi, ništerni je pa pošlejo v kakšni dom onemoglih, ar što macajt i živce za tou, ka bi pestoval njino opešano

»Tisti lidge, šteri vživajjo našo podporo, nam dajjo držanje v življenji.«
(Marie von Ebner – Eschenbach, prevod S. G.)

V mislih pozdravimotüdi že odseljene matere, med njimi tüdi mojomamo, šteri se že več kak edno desetlejtje samo pri njenom večnom počivališči leko zahvalim za njeno brezkončno, verno lübezen. Rada bi se vüpala, ar verjem, ka te den poslüne mojoj zahvalo za njene vnouge aldove, štere sam dobivala od nje i štere sam njej več nej mogla povrnouti. Dosta nas je takšnih, šteri v boleči tišini pokopališča iščemo troušt za naše bolečine, pa se trüdimou, ka bi komčimar za en kratek čas pričarali dobrotiven obraz svoje matere v spomin. Vsem nam želim, ka bi najšli v sebi zadosta moči, ka zbrišemo skuze z obraza i bolečine iz srca.

Matere, žau, ne preštimmomovsigdar zadosta, ne preštimmou je tak, kak bi si zaslužile. Če se doma vse dogaja v največšem redi, je tou za nas normalno. Što diči svojomater za tou, ka ga s prestrejtj

elegantno, emancipirano, zaposleno žensko. Matere so nej skrivnostne, ar one nosijoj svoje srce na rokaj. Mouž ino deca pomejnijo za njou vse, štere bi za nika na svejti nej pistila bantüvati, za štere je pripravljena vse napraviti. Če so betežni, prejk noči verostüje pri njuvoj posteli, če trbej, jim srejdinoči prinesevrasto iz patejke. Ona je prva, štera zazranka rano gor stane, po navadi te, gda je eščekmica, i zadnja, štera ide v postelo kesno večer. Če trbej, te svoj zadnji prišparani pejnez da tistomi, šteri je toga potrejbjen, naj nišče v familiji v nikšoj formi ne trpi pomankanja. Skrbi za zimsko küjavo, za topeu gvant, za čisto posteljno. Vöobslüži svojega moža, naj se on brez skrbi leko pripravla na svojo delo. Možajpreštimmajjo, ga čüdüjejo. Med tem se pa on doma pred svojoj ženo mogouče celou gizdavi. Spozabi se, ka bi se v prvovrsti njej mogozahvaliti, ar je

tejlo ino düšo. Na žalost je venomer več takših lidi, šteri se za tou odloučijo, sklicavajouč se na svoje odgovornosti puno slüžbo. Ali je tou plačilo za vnouge aldove, za neprepane noči, za nesebično, gorialdüvajoučo lübezen? Zaka poklači trejzna pamet srce, egoizem empatijo, pejnezi pa lübezen? Zaka aldüjemo vse za pejneze, za imanje, tou zadnje pa za nikoj na svejti? Zakoj smo na glavou postavili etični vrejdnostni red (etikai értékrendet)?

Matere se s časom pomirijoo svojim šoršom, probajjo se znajti v svojom novom položaji, probajjo odgovarjatinovim izzivom. Samo njinipogled se spremeni, v njiniočaj dokončno vgasne dobro poznani blišč, dobrotivnost ino vüpanje. V zadnjij toplij jesenskijsunčanij žarkaj, v tom zadnjom darili zemelskoga žitka ino v veri iščejo tolažbo i düševni mir.

Suzana Guoth

SLOVENSKO SPEJVANJE NA SENJI V ŠKANZENI

Mejšani pevski zbor Primorje iz Ajdovščine je na svojem tri-dnevnem izletu zvojn Porabja leko nota pokazalo en tau svogja repertoarja v Sombotelu tu. Zatau se Slovenska zveza posaba lepau zahvali predsednici Slovenske samouprave v Sombotelu Mariji Kozar Mukič, stera je zvezino prošnja spunila kak že telkokrat. Muzej Savaria pa rokodelski odbor sta letos 22.

vöspakivalo svojo blagau na odajo, stero napravi z rokami, mehanično, nej pa z mašini. Ka mi je bilau preveč simpaticno, niške nikoga nej silo, nikoma nej na silo ponöjjo svojo blagau. Vse smo si leko poglednili, spitavali, pa če se nam je povidlo pa splačalo, smo leko dola küpili. Cejne so bile vöspisane za domanje v forintaj, za tajince pa v evroji. Od ženski

gom. Pred spejvanjom slovenski pesmi je gostiteljica Marija Kozar pozdravila pa v dvaujom geziki nota pokazala sam zbor. MePZ Primorje je lansko leto svetijo 25-lejtni jubilej svojga dela. Mnaugo koncertov je emo že zvojn Slovenije tu, med tejmi so bili pozvani na Češko, v Argentino pa Avstralijo. V zbori spejva 40 pevk pa pevcev,

slovensko hišo, gde so je pogostili sombotelski Slovenci. Ja pa nej pa so domanji vö na dvor spakivali stole, stolice, postregli večerdjo. Nisterni so pakivali, drügi so se postavili za kölnare, tretji za spremljevalce ... Slovenska pesem tu nej sfalila. Za zborom so domanje ženske zaspejvala par pesmi. Vmes je ške Marija Kozar več taprajla od Slovincov

Pri zboru Primorje iz Ajdovščine spejva 40 pevk in pevcev pod vodstvom mladega dirigenta Mateja Petejana

Na senji na den sv. Jurija so ponüjali svojo blago rokodelci in ljudski obrtniki

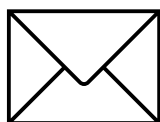
in 23. aprila držala svojo tradicionalno Jurijovo pa vinsko senje v škanzeni. Škanzen lepau drži gora sombotelsko šego. V indašnjom časi so v varaši Savaria/Sombotelu gli na den Jurija, vogrski Györgya, 24. aprila meli veliko senje. Škanzen pa senje ma furt na konci kedna kaulek toga dneva. Na senji je mnaugo rokodelcov

torbic, vankišov, blazin prauti boleznii, žončov, meda, naužicov, cipelov, gvanta, rémenov, lesenoga blaga do „kürtöskalácsa“, bilau je vse. Gledalci smo pa ške dobili za dar pau dnevni pester, lejpi, veseli kulturni program tu, steroga sta oprla, goste pozdravila etnologinja muzeja Marija Kozar s svojim kole-

stere drugo leto dirigira študent glasbene vzgoje, mladi skladatelj Matej Petejan. Po koncerti, steroga so že od drüгим mogli pokrajšati pevci in tau obadvakart pauleg drügi, so si leko poglednili vogrsko-hrvaško folkloro, tamburaše, licitacijo ... pa zanimivosti, lepote škanzena. Gda so se že vönagledali, so bili pozvani v

Sombotelu, od škanzena pa samoga varaša Sombotelu tu. S toga idilicnoga, držinskoga mesta nam je bilau težko slobaud vzeti. Zadovolstvo zbora pa zahvalo za pozvanje je izrazo predsednik društva Dušan Česen. Sombotelski Slovenci njim prej ostanejo v lejpom spomini.

Klara Fodor

IZ NAŠE POŠTE

Sploj zanimivno mi je pa z veseljem štem pisanje Irena Barberove o tom, kak pozabljeni leko gratamo, gda vsebole starejši gratüjemo. Istina, ka je tou nikoma nej na hasek, dapa mi starejši tak moramo misliti, ka je tou nej tak bilou, gda smo mladi bili, pa smo dosta kaj čednoga opravili vu našem žitki. Gestejo pa takši spomini tö, ka je sploj neščemo pozabiti.

Žao mi je, ka ges Ireno osebnö ne poznam. Ges sam vsigdar nin indrik bio, gda je ona ger bila. Če je na Gorenjem Seniki bila v službi, je gvüšno poznala mojga očö, Kozar Antala, steri je dober, poznani fudaš bio vu vesi. No, ges sem njagvi sin, mladi Kozar Antal (pa igram na fude tö.)

Donk sva vu ednom mesti vküper bila, samo sva tou nej vedla. Tou mesto je bilou velki varaš Györ. Zame je trno interesantno, gda ona piše, ka se je tam včila, tam se je goroslobodila z meštrijov kak strugar (esztergályos).

Ges sam tistoga ipa tö v Györi bio kak sodak od 1951. do 1953. leta. Cejli varaš sam vküper opodo kak sodački policaj pa sam dostakrat biu na straži na varaskom törmii. Ščem Ireno malo

spomniti, ka je bila tista velka cesta, gde smo se šetali vsakšo nedelo gor pa doj, včasik vse naklačeno. Se spominate tiste parade, štere so bile 1. majuša? Malo zvüina varaša je bilo mesto, zvano Kiskút. Kelko lejpi cajtov smo tam meli.

Gda sem doj zristo za eden keden, sam tanazaj v Györ odišo pa sam delo v fabriki Szerszámgépgyár kak montažer. Če ste vi, Irena, strugar bili, ste gvüšno čüli od Horváth Edena. On je moj predjen glavač bio. Sledkar, po revoluciji, gda sam več nej tam bio, je on prej dosta drugi fabrik prejkvzeu.

Mene je revolucija tö v Györi zaojdlä. Gda so Rusi nazaj nut v varaš prirogatali - mogoče se spominate, kak so tanki bili postavljeni na cestaj - za 3 gni sam ges pobegno, meni je navarno bilou tam ostati.

Dugo je tou že, ali itak se spominam tanazaj, ka je nas dosti Slovincov bilou tam gor, samo smo nej znali od eden drugoga.

Kak je lepou, ka zdaj na stare gni se najdemo, če gli smo ta raztrošeni po svejti. Za tou se pa morem lepou zahvaliti vam vsem, steri pišete v novinaj, posebno vam Irena, ar vi ste gorzbüdili v meni tiste cajte, gda smo bili kak mladi tam gori v Györi.

Lepi pozdrav,

Anthony Kozar, Chicago, USA

... DO MADŽARSKE

Koalicijska pogajanja

27. aprila so se v Balatonöszödu začela koalicijska pogajanja med socialisti in liberalci. Liberalce so zastopali predsednik stranke Gábor Kuncze, člana predsedstva Iván Pethö in Gábor Fodor, vodja strankarskega zdravstvenega programa Lajos Molnár ter ministri prejšnje vlade, János Kóka, Bálint Magyar, Kálmán Kovács in Miklós Persányi. Na strani socialistov so se pogajali mandatar Ferenc Gyurcsány, predsednik stranke István Hiller, podpredsednik Imre Szekeres, vodja poslanskega kluba Ildikó Lendvai ter minister Péter Kiss. Stranki sta najprej usklajevali programe, ki naj bi služili znižanju proračunskoga primankljaja, uspešnemu konvergenčnemu programu, odpravljanju siromaštva in zagotavljanju enakih možnosti za vse državljane ter pospeševanju gospodarstva.

Po načrtih obeh strank naj bi se število resorjev s 17 znižalo na 12.

V parlamentu trije romski poslanci

Na aprilskih državnozbornih volitvah je kandidirala tudi romska stranka, ki pa je dobila le okrog pol odstotkov glasov, čeprav živi na Madžarskem od 400 do 600 tisoč Romov. Trije romski poslanci so prišli v parlament na listi večje opozicijske stranke FIDESZ. To so Flórián Farkas, predsednik romske organizacije Lungo drom, ter József Varga in István Rácz, ki ga je znotraj desnega združenja kandidirala Stranka podjetnikov.

Programi, prireditve

- Od 27. do 29. aprila je v Sombotelu v Muzeju na prostem potekala likovna kolonija, na kateri so sodelovali člani Likosa iz Murske Sobote.

- 8. maja bosta porabske šole (Gornji Senik, gimnazija Monošter) obiskala pisateljica Karolina Kolmanič in pisatelj Tone Partljič. Srečanje s porabskimi osnovno- in srednješolci bo potekalo v okviru bralne značke.

OBNAVLANJE KULTURNEGA DAUMA V SAKALOVCAJ

V Sakalovcaj se že audalič vidi, ka obnavljajo kulturni daum, zato ka na streji negajo črpnje pa puno delavcov je kauli zidine. V Porabji, leko povejmo, v vsakši vesi bi leko obnavlali kulturne domove,

Župan Antal Črenko

zato ka so že spoj na nikoj prišli. Čas je taodišo, nej čüda, vejpa tej domovi so se v šestdeseti lejtaj zidali. Samo ka je brezi pejnez spoj težko kakoli delati. Največ samouprav je pa tak, ka so radi, če leto leko brez duga zaprejo. Od kec so v Sakalauvcaj pejneze sprajli na tau, od tauga sam župana Tonina Črenkona spıtavo.

Obnavlata se kulturni daum in otroški vrtec

• *Sploj je potrebno bilau že obnoviti kulturni daum?*
»Te kulturni daum so šestdesetoga leta zidali, na gnesden je že tak na nikoj prišo, ka

ga je potrebno obnoviti. Največša problema je bila streja pa črpnje. Gda je dež išo, te je zidina mokra gratala, zato ka črpnje so že nej tak pokrivalo kak bi trbelo. Od tauga je plafon tó na nikoj prišo, pa smo mogli začniti obnavljanje, če smo steli ali nej, zato ka je nevarno bilau.«

• *Samo strejo dojmenite ali v zidini spodkar tó kaj ovak vönpravite?*

»Spodkar zidina tak ostane kak je, samo moja pisarna pa knjižnica ta eden prostor. Do tejga mau je edna stejna bila med dvöma, zdaj se ta vöpbere.«

• *Za volo obnavljanja je gde zdaj vrtec, künja, pa kama odijo probat folkloristi?*

»Vrtec je zdaj v nogometnoj slačilnici. Künje nega, obed zdaj z Gorenjoga Senika vozimo. Plesalci pa nikan v Varaš odijo probat. Dočas de tau tak, trištiri kedne, dočas kulturni daum nede kreda.«

• *Tau obnavljanje je nej malo delo, pa nej malo pejnez. Od kec ste sprajli na tau proračun?*

»Tau se je že več lejt nazaj začnilo, ešče te, gda je Ida Močivnik bila veleposlanica. Ona je večkrat bila pri nas pa je obečala, ka de pomagala

pejneze sprajli na tau, kauli 5-6 miliaunov. Samo žau, nej je mandat dolaparteko, pa potistim je več pomagati nej mogla. Generalni konzul je že tó drugi grato. Prejšnji generalni konzul bi tó pomago, zato ka je on tó obečo. Na vöre, ka so na cerkvenom törmí, je pejneze tó on dau, ka so pau milijona forintov koštale. S tejni nauvimí gospaudi, z veleposlanikom pa generalnim konzulom, ka sta zdaj v funkciji, niše stike nej mam. Telko samo, ka vej m, sto-sto je. Ranč ne probajo, ka bi se malo pobrigali, pitali, ka je problema tü pri nas. Pa tau ne vej m, zaka.«

• *Dali ste notra natečaje za tau obnavljanje?*

»Ranč nej enga, liki več. Žau enga smo nej dobili. V plani smo meli, ka vrkar na paudi bi dve pisarni vönpravili, gde bi dve manjšinski samoupravi (slovenska, ciganijska) mesto mele pa ešče eden prostor za zdravstveno ordinacijo (orvosi rendelö). Dapa etak je te tau taostalo, zato ka smo z natečaja pejnez nej dobili.

Dapa čakati smo nej mogli, zato smo pa mogli pejneze na pausadbo goravzeti. Obnavljanje kulturnoga dauma de koštalo 22 miliaunov. S tauga sta dve milijaunki svoj tau, kredit pa mam 20 miliaunov. Ministrstvo za nacionalno kulturno dediščino je polovico nase vzelo s tauga, tau je 10 miliaunov forintov. Ka je ostalo 10 miliaunov, tisto de pa ves 20 lejt nazaj plačüvala. Tau ves nede vpa met vzela, zato ka tau nej tak dosta pejnez.«

• *Gda se prejkda obnovleni kulturni daum?*

Petnajstletnica soboškega madžarskega društva

V torek, 25. aprila, je Madžarsko kulturno društvo Baráti kör svetiło 15. oblejtnico svoje ustanovitve. V grajski dvorani v Murski Soboti, v šestoj vöri zvečer, je vküpprišo dosta lüdi. Nej samo člani društva, liki predstavniki drügi madžarski drüštév pa pevski zbori. Slavnostna govornika sta bila veleposlanik Republike

Pevski zbor soboški Madžarov

Madžarske dr. József Czukor in župan občine Murske Soboté Anton Štihec. V kulturnom programu so nastopali pevski zbori iz Doline, Trimlinov, Žitkovec, Murske Soboté in Sombotela. Ljudske pevke sombotelskoga slovenskoga društva so spejvale pod vodstvom Judite Pavel. V Murski Soboti in okaulici živi 300

Pevski zbor sombotelski Slovincov

Madžarov. Madžarsko kulturno društvo v Murski Soboti je pred 15. lejtami ustanovila Rózsa Kercksmár. Zdaj ima društvo 43 članov, predsednica društva pa je Ella Pivar. Soboško in sombotelsko društvo sta se pred enim letom spadašivala. Sobočanci so bili v Somboteli, letos maja pa do Sombotelčani šli v Soboto.

- mkm -

»Tau se 30. junija mora prejkdati.«

• *Baude kakšna proslava, gda se prejkda?*

»30. junija se uradno prejkda. Proslava na vaški den bau. Te ešče prejkdamo obnovleno nogometno igrišče pa eden spomenik tistim, šteri so v

drügi svetovni bojni mrlí.«

• *Te te leko slavili, zato ka baude zakoj nej?*

»Tau gvüšno, če se tau napravi, te de ves s tejm pa nika več mejla, de lepša pa de eške ba ukše živetí v tauj vesi.«

Karel Holec

OTROŠKI

Miki Roš

IZ MOJOGA DNEVNIKA

Ime mi je Janina. Kelko sam stara, vam ne ovadim, ka se takšo deklin ne spitalve. Leko pa vam povejm, ka eške ojdim v šoulo. Dnevnik sam začala pisati zato, naj ne pozabim, ka se mi je zgodilo v dnevaj mojoga življenja. Na, vej človek ne mora samo tak tapozabiti, ka se njemi je zgodilo. Dapa nigdar se ne vej. Dnevi mojoga življenja so se začali pisati, pa je zato tou moj dnevnik, ka se v njem piše od moji dnevaj.

VCEJLAK NOUVI ŽITEK SE JE ZAČNO

Tou slejdnjo soboto se je začno v našoj držini vcejlak nouvi žitek. Ja, dragi moj dnevnik, tak je tou! Naša mama je ostanila kusta, nouvo dejte dobimo pri nas doma. Naš ata lejče kouli nje kak zalübleni goloub, una pa se drži kak zalüblena golobica na streji.

Kak sam že napisala nut v tebe, sta nam v soboto vöovadila, kak je tou z našo mamo. In v tistoj minuti se je vse vcejlak vöminilo, se nam je žitek vcejlak ovak obrno. Kak bi pa nej!? Vej pa čakamo na nouvoga človeka, na nouvoga brata ali sestro ali sina ali pa čerke naše držine. Mi mlajši smo si eške nej redno pomagli od šoka tam za stolom pri sobotnom obedu, že smo iskali menje za eške nej narodenoga človeka.

- *Gvüšno de eške eden sin*, si je pogučavo naš ata pa mamo boužo po trbüji. *Ranč tak de, ka va mela dvej čerki pa dva sina. Ime de njemi pa*

Filip. Ali pa Robert. Ali pa Aleksander. Ali pa Žiga. Ali pa Samuel.

- *Ne vej, če de glij tak kak si ti brodiš. Ge nekak mam čüntenje, kak nut v meni raste deklička*, si je po svoje brodila naša mama. *Naša mala de se zvala Vera. Leko pa de Violeta. Ali pa Viktorija. Leko pa Valerija tö. Pa Vesna tö. Ranč tak kak Vivijana.*

Mi mlajši smo našiva stariša samo z debelim gledali. Vej pa sta gratali cejliva mlašečiva. Tak sta doj dejvala imena, kak se mi mlajši ne moremo doj staviti, gda si želejmo, ka nam naj prinese božič. Zato smo se ravnali vcejlak ovak kak mama pa ata.

- *Mojomi brati de ime Zlatko*, je skur zapovedo naš Andi.

- *Mojoj sestri de ime Lili*, je zapovejvala naša Zana.

- *Mojoj sestri de ime Beba*, sam več kak zapovejvala ge sama.

Na, tak smo se zgučavali tam

nin do večerdje. Ranč smo nej eške stanili vkraj od stola. Tak nam je ata dau gesti v tiste talejre, ka so ostanili na stoli od obeda. Tou je nika nej dopüsto našoj mami. Če glij je njegva spotreja rouka eške itak nut v gipsi, je vse sam obredo.

- *Ti samo počivaj, ka de naše dejte zdravo raslo*, jo je vsikšo minuto spoumno, kak naj nika ne dela.

Na, tak se je godilo v soboto vse do pounouči, gda je dun trbelo spat titi. Vej bi se eške kaj pogučavali, depa naš ata trno velko brigo ma za našo mamo.

- *Mujs moraš spati! Dosta moraš spati, ka de naše dejte zdravo. Pa vi mlajši tö morate spati, ka ste še dun mladi pa morate spati, ka te krepki pa zdravi!*

Tak zdaj nut v tebe pišem, gda bi po našom ati že mogla spati za zdravo pa krepko tejlo. Že smo skur dvej vöri stoupili nut v nedelo, depa nika sam eške nej snena.

TOREK JE DOJ VZEU GIPS Z ATINE ROKE

Gda sam gnes prišla domou iz šoule, se je naš ata smedjau kak pečeni maček. Če bi nej emo vüj, bi se vejn smedjau kouli cejle glavé, nej pa samo do vüj. Kak bi se pa nej, če pa so njemi v špitali doj vzeli gips. Pa zranja de šou oprvin v nouvo službo. Nej več v dalešnji varaš, liki v službo doma. Zato se mi domanji tö smedjemo kak pečeni mački. Depa najbolje smo veseli, ka v našoj mami raste naš brat ali sestra, sin ali pa čerka. Naš ata si zavolo nouve službe že brodi, ka bi nikšno žensko gora vzeu. Ta bi naj pomagala našoj mami, gda de un v službi.

Vej si pa mir njaj, ga je že malo nevolasta mirila naša mama. *Vej pa sam vsigdar do teygamau delala vse do slejdnjega. Gda sam nosila Andina, sam porodila dvej vöri po tistom, gda sam obed sküjala. Eške poumniš, kak je bilou z Zano? Prišla sam iz baute, eške spucala künjo pa spejglala cejli küp gvanta. Pa sam eške isti zadvečerak porodila. Samo naša Janina mi je delala malo več problemov. Tak je brsala nut v meni, kak če bi se naganjala za labdo. Na, tak je na svejt pribrsala tö*, se je naša mama znouva smedjala. Naš ata pa je nej popüsto. Mujs trbej počivati, ka je več nej tak

mlada, njoj je tumačo. Pa njoj je eške gnouk zapovedo, ka nika ne smej delati. Pa je eške nam mlajšom zapovedo, ka moramo mami pomagati vsikšo minuto, gda mo doma. Tak se mi je vidlo, ka naša mama kuman čaka, naj samo pride srejsda. Zranja de šou naš ata v službo. Vidlo se je, kak kuman čaka, ka bi kaj obrnila kouli po rami. Že njoj je vse više ojdlö, ka nika ne smej delati. Vej sam ti pa že tumačila, kak ženska tri kikle rama drži, moški pa samo ednoga. Če šké moški več kak ednoga držati, leko vse naopak de. Rejsan dobro, ka pride zranja srejsda pa naša ata de v službo.

Prispodobе o živalih

KOTIČEK

KONJ

Vam gre zadnje čase vse tako dobro, da vam bolje ne bi moglo iti? Potem ste na konju. Če ste tako trdno v sedlu, da vas nič ne more vreči s konja, ste lahko zares srečni. Do kdaj? Kdo ve. Čez čas se vam bo morda kaj ponesrečilo in takrat boste prišli s konja na osla. Sprijaznjeni z izgubo, ponavadi rečemo: »Kamor je šel konj, naj gre še uzda.« Konj je velik, neroden človek; in kar je konjsko, je veliko, grobo in nerodno: **konjski obraz, konjska hoja, konjski zobje**. Kdor je kot **konjska smrt**, je poleg vsega naštetega tudi zelo suh in zelo neprikupen.

Vam je sosedu podarila štedilnik, pa ste že prvega dne ugotovili, da pečica ne dela najbolje? Nikar se ne pritožujte, **podarjenemu konju se ne gleda na zobe**. Bi radi koga vprašali za nasvet ali pomoč? Kar dajte, **beseda ni konj**, da bi vam ušla in bi jo potem morali loviti. Pretiravati seveda ni dobro: ljudem, ki delajo **iz mušice konja**, na koncu nihče več ne verjame. Samo kdor je zares **podkovan** v tem, o čemer pripoveduje, lahko reče, kar hoče. Četudi se mu potem kdo smeje na vsa usta, **kot nilski konj ...**

Klarisa Jovanović

KAKO SO NASTALI MARTINČKI

Takrat je v naši dolini živel okruten, požrešen zmaj. Vsake tri dni je pojedel sedem bikov in se nalokal vode iz bližnjega jezera, nato pa je tri dni in noči spal in smrčal, da so se tresle gore. Ker so se ga ljudje iz bližnjih vasi bali in so hoteli imeti pred njim mir, so mu ves čas nosili hrano. Kadarkoli se je pošast zbudila, jo je pred njenim brlogom že čakala gora mesa.

Tudi v sosednjih dolinah je v tistih časih živelo vse polno zmajev, v vsaki vsaj eden. Ker so ljudje kar tekmovali med sabo, kdo bo mrcine bolje nahranil, se je zmajem godilo kot še nikoli in so se vse bolj množili. Sčasoma se jih je izleglo toliko, da jih ljudje niso več mogli nahraniti. Pošasti so postajale vse bolj popadljive in nevarne. Večkrat se je zgodilo, da so se med sabo spopadle in takrat je tekla kri v potokih. Ljudje so se v strahu zatekli v cerkev in prosili svetega Jakobu, naj jim pomaga. Svetnik jih je uslišal. Vse zmaje je pomanjšal v navadne martinčke, ki se ustrašijo še človeške sence, da o človeku sploh ne govorimo.

Slovenska ljudska povedka z Idrijskega
Priredila Klarisa Jovanović

KAUT

MLAŠEČI

PETEK, 05.05.2006, I. SPORED TVS
 6.20 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.10 RESNIČNA RESNIČNOST, 10.40 Z VAMI, 11.30 ROJENI V DIVJINI, FRANC. DOK. SER., 12.20 OSMI DAN, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 OBZORJA DUHA, 13.45 DUHOVNI UTRIP, 14.00 REZIJA: TA ROŽINA DOLINA, DOK. odd., 15.00 POROČILA, PROMET, 15.05 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 ZAMETEK, RIS., 16.05 IZ POPOTNE TORBE: POMLAD, 16.25 ŽIVALSKI VRT IZ ŠKATLICE, ŠKOTS. NAD., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 VELIKI IMPERIJI, NEMŠ. DOK. SER., 18.25 ŽREBANJE DETELJICE, 18.35 MEDVEDEK UHEC, RIS., 18.45 ZAKAJ?, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 PRI JOŽOVCU Z NATALJJO, 21.20 TURISTIKA, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.50 POLNOČNI KLUB, 0.05 VELIKI IMPERIJI, PON., 0.55 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 1.50 PRI JOŽOVCU Z NATALJJO, 3.10 INFOKANAL

PETEK, 05.05.2006, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, 12.50 VSA NJUNA SREČA, NEMŠ. FILM, 14.15 ŠTAFETA MLADOSTI, 15.05 ŠPORT ŠPAS, 15.40 ZDAJ!, 16.10 SP V HOKEJU NA LEDU, 18.30 MOSTOVI - HIDAK, 19.05 SKRIVNOSTNO JEZERO, FRANC. LIT. NAD., 20.00 BITKA LETAL X, AM. DOK. SER., 20.50 PODOBE IZ SREDNJE EVROPE, 21.20 CITY FOLK: IZBOR DESETLETJA, DOK. SER., 21.50 DOGODEK V LARAMIEJU, AM. FILM, 23.25 POZDRAVI IZ KASMIJRA, NEMŠ. FILM, 0.50 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.15 INFOKANAL

SOBOTA, 06.05.2006, I. SPORED TVS
 6.20 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 9.40 KVIZ NATIONAL GEOGRAPHIC JUNIOR, 10.25 PRVI IN DRUGI, 10.45 POLNOČNI KLUB, 12.00 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.20 SLOVENCJI V ITALIJI, 13.50 KOMISAR REX, AVS.-NEMŠ. NAN., 14.40 NINA, SLOV. FILM, 16.10 UMKO, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 17.25 SOŽITJA, 18.40 PRIHAJA NODI, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.00 DALEČ JE SMRT ..., DOMAČA NAN., 20.40 HRI-BAR, 22.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 22.35 TELESIA, ANG. NAD., 23.35 CHUCK IN BUCK, AM. FILM, 1.05 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 1.45 HRI-BAR, PON., 2.55 INFOKANAL

SOBOTA, 06.05.2006, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, 10.45 SKOZI ČAS, 10.55 CITY FOLK: IZBOR DESETLETJA, DOK. SER., 11.25 ZDAJ!, 11.50 PESEM EVROVIZIJE 2006: PREDSTAVITEV PESMI, 13.25 KLIENTKA, FRANC. DRAMA, 15.05 MAGAZIN LP V NOGOMETU, 15.35 KOŠARKA NBA ACTION, 16.10 DP V ROKOMETU (M), GORENJE - GOLD CLUB, 17.55 NOGOMET, PRVA LIGA SIMOBIL, 20.00 BISERI SABSKE KRALJICE, ŠVEDS.-ANG. FILM, 21.55 ČEŠNJE S POKOPALIŠČA, ŠPANS. LIT. NAD., 23.10 KONCERT ZORANA PREDINA, 0.15 APALAŠKO POTOVANJE, GLASB. DOK., 1.20 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.40 INFOKANAL

NEDELJA, 07.05.2006, I. SPORED TVS
 7.00 ŽIV ŽAV: MARCELINO KRUIH IN VINO, DARILO ZA SELIMA, 9.25 ŠPORT ŠPAS, 10.00 PODPORNICA, EVAN. HUM. PRIR. IZ ZGORNJIH PETROVCEV, 11.00 IZVIR(N)I, 11.30 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.10 PRI JOŽOVCU Z NATALJJO, 14.30 TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA, 14.35 PET MINUT SLAVE, 15.15 GLASBENI DVOBOJ, 15.50 AVDIČIJA 2025, 16.00 NOREC NA LINIJI, 16.10 ŠPORT IN ČAS, 16.30 ODPRTO, 16.40 LORELLA, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA - VIKEND PAKET, 18.25 ŽREBANJE LOTA, 18.35 KRAVICA KATKA, RIS., 18.45 HRČEK MIHA PRIPoveduje, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 20.00 SPET DOMA, 21.35 Š - ŠPORTNA ODDAJA, 22.00 INTERVJU, 22.55 POROČILA, VREME, 23.10 DOMOVINA, NEMŠKA KRONIKA, NEMŠ. NAD., 0.50 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 1.35 INFOKANAL

NEDELJA, 07.05.2006, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, 9.05 SKOZI ČAS, 9.15 HRI-BAR, 10.20 UMKO, 11.0 RED AND GIANT PANDA, FRANC. POLJ. SER., 11.30 VELIKA NAGRADA 8. MEDNARODNEGA ZBOROVSKEGA TEKMOVANJA, MARIBOR 2006, 13.00 ANINA VRNITEV DOMOV, NEMŠ. DRAMA, 14.30 EP V GIMNASTIKI ZA MOŠKE, 15.10 SP V HOKEJU NA LEDU, 18.15 ŠPORT, 18.30 MAGAZIN LIGE SIMOBIL V NOGOMETU, 19.00 ŠPORT, 20.00 PEŠ ČEZ AFRIKO, FRANC. DOK. SER., 20.55 UMETNIKI O MOZARTU: SKRIVNOST, 21.00 VELIKI OPERNI FINALE II, 21.30 KONCERT IZ RAMALLAHA, 22.05 DOKAZ, IRSKA NAD., 22.55 ŠPORT, 0.35 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.05 INFOKANAL

PONEDELJEK, 08.05.2006, I. SPORED TVS
 6.25 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.25 TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA - VIKEND PAKET, 14.25 TURISTIKA, 15.00 POROČILA, PROMET, 15.05 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.40 ROLI POLI OLI, RIS., 16.05 BUKVOŽERČEK, ODDAJA ZA OTROKE, 16.10 BALET, LUTK.-AGR. NAN., 16.25 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO, 16.35 BISEROGORA, LUTK. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 ROJENI V DIVJINI, FRANC. DOK. SER., 18.25 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 18.35 LOKOMOTIVČEK TOMAŽ IN PRIJATELJI, RIS., 18.40 PAVLE, RDEČI LISJACEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 IZZIVI, 20.30 UMETNOST IGRE, 21.00 KOMISAR REX, AVST.-NEMŠ. NAN., 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.50 DEDIŠČINA EVROPE: SPEER IN ON, NEMŠ. NAD., 0.25 ROJENI V DIVJINI, PON., 1.15 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 2.15 INFOKANAL

PONEDELJEK, 08.05.2006, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, 13.15 Š - ŠPORTNA ODDAJA, 13.40 SLOVENCJI V ITALIJI, 14.10 MOZARTOVO LETO, 14.10 UMETNIKI O MOZARTU: SKRIVNOST, 14.15 LEGENDARNE IZVEDBE, VELIKI OPERNI FINALE II, 14.45 KONCERT IZ RAMALLAHA, 15.20 PEŠ ČEZ AFRIKO, FRANC. DOK. SER., 16.25 VLAK, IT. NAD., 18.10 TEKMA, 19.00 RDEČE POLETJE, FRANC. NAD., 19.50 KRATKI IGRANI FILM, 20.15 PRAKSA, AM. NAD., 21.00 STUDIO CITY, 22.00 ARITMIJA, 22.35 FUTURAMA, AM. NAN., 23.00 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 0.15 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 0.45 INFOKANAL

TOREK, 09.05.2006, I. SPORED TVS
 6.20 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.25 SOŽITJA, 11.40 PRI JOŽOVCU Z NATALJJO, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.20 HRI-BAR, 14.25 MAČJI IN ORJAŠKI PANDA, FRANC. POLJ. SER., 15.40 NOVE HLAPIČEVE DOGODIVŠČINE, RIS., 16.05 MIŠKA SMETIŠKA, AN. NAN., 16.10 JEZUS IN JOSEFINE, DANS. OTR. NAD., 16.25 KNJIGA MENE BRIGA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 DOMAČE OBRTI NA SLOVENSKEM: MLINARJI, 18.00 MODRO, 18.35 TRAKTOR TOM, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 POD ŽAROMETOM, 21.00 ŠUM KOŠOVELA, DOK. PORTR., 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.50 ZADNJI PLES ETHEL ROSENBERG, FRANC. DOK. odd., 23.40 DOMAČE OBRTI NA SLOVENSKEM: MLINARJI, PON., 0.10 MODRO, PON., 0.40 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 1.40 INFOKANAL

TOREK, 09.05.2006, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, 14.00 ARITMIJA, 14.35 ALPE-DONAVA-JADRAN, 15.10 SP V HOKEJU NA LEDU, 17.55 STUDIO CITY, 18.55 HIŠA MARIJE POMOČNICE, TV DRAMA, 20.00 NOGOMET, MARIBOR PIVOVARNA LAŠKO - CMC PUBLIKUM, 21.50 POHUŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI, TV PRIREDBA GLED. PREDST., 23.30 SP V HOKEJU NA LEDU, 1.20 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.45 INFOKANAL

SREDA, 10.05.2006, I. SPORED TVS
 6.20 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.05 KNJIGA MENE BRIGA, 10.30 VELIKI IMPERIJI, NEMŠ. DOK. SER., 11.20 SPET DOMA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 NEKAJ MINUT ZA DOMAČO GLASBO, 13.30 LJUDJE IN ZEMLJA, 14.20 DALEČ JE SMRT ..., DOMAČA NAN., 15.00 POROČILA, PROMET, 15.05 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 BABAR, RIS., 16.05 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.35 Z VAMI, 18.30 ŽREBANJE ASTRA IN LOTA, 18.40 BIZGECI, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 DVOJČICI, NIZOZ. FILM, 22.15 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.10 SVETO IN SVET, 0.25 Z VAMI, 1.15 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 2.15 INFOKANAL

SREDA, 10.05.2006, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, 13.45 KONCERT ZORANA PREDINA, 14.50 APALAŠKO POTOVANJE, GLASB. DOK., 15.55 UMKO, 16.40 TEKMA, 17.35 DOBER DAN, KOROŠKA, 18.10 DP V ROKOMETU (M), GOLD CLUB - CELJE PIVOVARNA LAŠKO, 20.00 POKAL UEFA V NOGOMETU, FINALE, 23.00 THE FOOL COOL JAZZ ORCHESTRA, 23.45 UKRADI SREČO, KITAJSKI FILM, 1.30 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.55 INFOKANAL

ČETRTEK, 11.05.2006, I. SPORED TVS
 6.20 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.15 POD ŽAROMETOM, 11.15 IZZIVI, 11.45 SVETO IN SVET, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 INTERVJU: PROF. DR. PETER STEGNAR, 14.15 UMETNOST IGRE, 14.40 ODPETI PESNIKI, 15.00 POROČILA, PROMET, 15.05 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 TRACEY MCBEAN, RIS., 16.10 HIŠA EKSPERIMENTOV: PLINOLOGIJA, POUČNO-ZAB. NAN., 16.30 VSE O ŽIVALIH: SEVERNI JELENI, ANG. DOK. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 JASNO IN GLASNO, 18.20 DUHOVNI UTRIP, 18.40 LARINA ZVEZDICA, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 TEDNIK, 21.00 PRVI IN DRUGI, 21.20 OSMI DAN, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.50 KNJIGA MENE BRIGA, 23.10 GLASBENI VEČER, 23.10 ŠTEFBET TRILOGIJA ŠT. 1, 23.20 JUAN VASLE IN OPUS CUATRO, 0.10 JASNO IN GLASNO, 1.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 2.00 INFOKANAL

ČETRTEK, 11.05.2006, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, 15.00 IZVIR(N)I, 15.30 KVIZ NATIONAL GEOGRAPHIC JUNIOR, 16.15 BITKA LETAL X, AM. DOK. SER., 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 17.55 POMAGAJMO SI, 18.25 ŠTUDENTSKA, 19.05 IZBRANEC, AM. NAD., 20.00 DESETI FILM, IGRANO-DOK. FILM, 20.55 PTIČJA GRIPA, FRANC. DOK. odd., 21.45 ČIGAV OTROK, ANG. DRAMA, 22.55 PIKNIK PRI HANGING ROCKU, AVSTR. FILM, 0.40 FUTURAMA, AM. NANIZANKA, 1.00 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.25 INFOKANAL

Jože Murko
OB DRAVI

Na obali stojim,
 v vodo strmim
 in mislim,
 kako lepota nekdanjih dni
 izginja izpred mojih oči ...
 Prišli so beli možje,
 odnesli so bele labode
 v črno smrt.

In začutim tesnobo.
 Ker ni več labodov,
 teh belih gospodov,
 v belih oblačilih
 na reke gladini ...

NIKA ZA SMEJ

Ribe

Števan sploj rad ribe lovi. Če má pau vöre, že je na Rabi pa te se tam pozabi do večera. Naj bi pa doma za toga volo nej nevola bila, če nika ne zgrabi, te v bauti küpi ribe. Etognauk je tü »nesrečen« bio pa je v bauti küpo štiri lejpe žive ribe pa ji je neso domau. Nevola je samo tau bila, ka je v žepki pozabo blok, ka je sve-dočo, ka je ribe v bauti küpo. Za par dni se pá prosi na Rabo od žene, pravi, ka bi pa rad tak-še lejpe ribe zgrabu, kak etogna-uk. Etak güči: »Elizabetha, samo na pau dneva naj leko dem. Vej pa gvüšno ka pá kaj zgrabim. Dobro vejš, ka sam preminauči keden tü tri lejpe ribe zgrabu pa kak so dobre bile! Tau samo ti leko svedočiš.« Žena pa: »Ge sam dobro ved-la, ka se je bauta zmejšala. Na bloki so štiri ribe bile napisane.«

Na djaji

Šanji je velki djagar. Etognauk se je domau postavu z ednim dojdjüljenim zavcom. Gda je tau njegva žena vidla, ga je malo špajсно gledala pa etak pitala: »Toga nagoga zavca si strejlo?« Of pa: »Tak je. Te sam ga strej-lo, gda se je ranč kaupo.«

Sardinije

Mala Anuška etognauk vse-fale spitava svojga oču, ka naj ji povej, ka gejo velke ribe v maurdji. Oča ji pravi, ka male ribe gejo. Zdaj Anuška tadala spitava pa pita, kakše male ribe gejo te velke, graube ribe? Oča pá pravi, ka povej-mo sardinije. Zdaj Anuška z velikimi očami gleda oču pa etak pravi: »Pa kak te ribe leko gor odprejo konzervo, gde so te sardinije nut spakirane?«

I.B.

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
 Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
 H-9970 Monošter, Gárdonyi G. ul. 1.; p.p. 77,
 tel.: 94/380-767; e-mail: porabje@mail.datanet.hu
 ISSN 1218-7062

Tisk: EUROTRADE PRINT d.o.o.
 Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.

Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 5.200 SIT ali 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD.
 Številka bančnega računa: HU15 1174 7068 2000 1357,
 SWIFT koda: OTPVHUHB